

Com a estudiant com pots treure profit de l'accés obert?

Una presentació molt breu de l'accés obert

Peter Suber <http://www.earlham.edu/~peters/hometoc.htm>

La literatura d'accés obert (OA) és digital, en línia, sense costos i no està sotmesa a cap mena de restricció derivada de drets d'autor o de concessió de llicència. Internet i el consentiment de l'autor o del titular dels drets d'autor ho fan possible.

La producció de la bibliografia d'accés obert no és gratuïta, encara que el cost sigui menor en comparació de la bibliografia publicada convencionalment. No es tracta de decidir si la literatura acadèmica es pot fer amb un cost menor; es tracta més aviat de veure que hi ha vies millors per a pagar factures que no pas cobrar als lectors i crear barreres que impedeixin accedir-hi. Cada model de negoci per a pagar les factures depèn de la manera en què es faci l'accés obert.

Els recursos educatius oberts (OER)

David Wiley <http://hdl.handle.net/10609/7201>

Durant més d'una dècada s'ha utilitzat *obert* com a adjectiu per a modificar una varietat de noms que descriuen el material didàctic. Per exemple, el contingut obert, els recursos educatius oberts, cursos oberts i els llibres de text oberts són part del discurs actual en l'ensenyament superior. En aquest context, l'adjectiu *obert* indica que aquests llibres de text i altres recursos d'ensenyament i aprenentatge s'ofereixen gratuïtament amb una llicència de drets d'autor que atorga un permís a l'usuari per a participar en les activitats de les 4R:

Reutilització: el dret d'utilitzar el contingut en la seva forma inalterada (p. e., fent una còpia de seguretat del contingut).

Revisió: el dret d'adaptar, ajustar, modificar o alterar el contingut (p. e., traduir el contingut a un altre idioma).

Recreació: el dret de combinar el contingut original o revisat amb un altre contingut per a crear-ne de nou (p. e., incorporar el contingut en una remescla).

Redistribució: el dret de compartir còpies dels continguts originals, revisions o combinacions amb altres (p. e., lliurar una còpia del contingut a un amic).

ESCENARI: ESTUDIANT DE TFM

Un estudiant del màster de Programari Lliure de la UOC ha de fer el treball final de màster.

Per començar, l'estudiant pot haver de menester altres TFM del mateix màster que li serveixin d'exemple per a plantejar el tema i l'enfocament del seu treball. Des de l'aula virtual trobarà un enllaç, [al repositori institucional de la UOC, O2](#), a una col·lecció que conté els treballs finals de màster d'aquests estudis. Probablement també estarà interessat a consultar treballs que tractin de la matèria que l'interessa elaborats en altres universitats. Per a trobar-los pot cercar en repositoris col·lectius o recol·lectors, com ara [RECERCAT](#). A mesura que avanci en el projecte necessitarà més informació sobre com el pot portar a terme; per això consultarà els mòduls didàctics d'algunes assignatures a l'[OCW de la UOC](#), anirà a la [Biblioteca](#) a cercar llibres, articles, imatges i fotografies lliures de drets, farà cerques a internet... A més, l'estudiant haurà de decidir quina llicència assigna al seu treball (Creative Commons, GNU-FDL...) i indicar-ho en el document.

Finalment, un cop l'estudiant hagi presentat el treball, el dipositarà en el repositori O2. Així contribuirà al moviment de l'accés obert i el fet de difondre'l per internet li servirà d'eina de màrqueting personal.

Cerca OER, aprèn i fes-ne servir (citant-ne la procedència)

Wikipedia s'ha convertit en l'obra de referència més extensa a internet. És una enciclopèdia d'accés lliure, escrita cooperativament per gent d'arreu del món. Es tracta d'un wiki, cosa que vol dir que qualsevol persona amb accés a internet hi pot afegir articles, editar-los, modificar-los i ampliar-los. <http://www.wikipedia.org/>

Cerca mòduls didàctics oberts a l'**OpenCourseWare de la UOC** <http://ocw.uoc.edu/>

Cerca apunts d'universitats de l'Estat a **UNIVERSIA** <http://ocw.universia.net/ca/>

Cerca OER d'arreu del món al cercador **GLOBE** <http://www.globe-info.org/>

Cerca contingut amb llicències **Creative Commons** <http://search.creativecommons.org/?lang=ca>

Fes servir imatges i fotografies lliures de drets De domini públic, com ara a **The Commons** de Flickr <http://www.flickr.com/commons>

Aprèn fotografia http://ocw.uoc.edu/informatica-tecnologia-i-multimedia/fotografia-digital/Course_listing

Més informació sobre OER al **projecte #metaOER de la Càtedra UNESCO** a Delicious <http://www.delicious.com/uocunescochair/%23metaoer> i la col·lecció de [Recursos d'accés obert sobre recursos educatius oberts](#) a l'O2.

DIPOSITA A L'O2 EN 4 PASSOS

Guia per al dipòsit de TFC i TFM http://biblioteca.uoc.edu/docs_elec/

